

EESTI KESKERAKONNA VALIMISPLATVORM 2017. AASTA KOHALIKU OMAVALITSUSE VOLIKOGU VALIMISTEL

SISUKORD

1. Sissejuhatus. (lk 2)
2. Riik inimese jaoks, riik inimese heaks! (lk 3)
3. Kogu Eesti peab elama. (lk 4-5)
4. Kodanikuühiskond ja kaasamine. (lk 6)
5. Haritud ja kultuurne rahvas on jätkusuutlik. (lk 7-8)
6. Ettevõtlik Eesti tagab meie majanduse arengu. (lk 9-10)
7. Maaelu väärtustav Eesti. (lk 11)
8. Maksud pole eesmärk vaid vahend eesmärkide saavutamiseks. (lk 12-13)
9. Hästi korraldatud kodulähedane hoolekanne ja arstiabi! (lk 14-15)
10. Noorte põlvkond kujundab kodukoha tuleviku. (lk 16)
11. Kokkuvõte. (lk 17-18)

Teised
lubavad, **MEIE**
TEEME!

Keskerakond

SISSEJUHATUS

Eesti riigi teise sajandi künnisel elame taas valimiste ootuses ja lootuses. Eesti poliitikas toimusid mullu sügisel olulised muutused. Aastaid opositsioonis olnud Eesti Keskerakonnast on saanud koalitsioonipartei ja, enamgi veel, peaministri erakond. Meie mitmetes varasemates valimisplatvormides esitatud head ja konstruktiivsed ettepanekud jäid Reformierakonna riiki valitsenud koalitsiooni otsusel ka kohalikul tasandil ellu rakendamata. Nüüd on võimalus need mõtted ja lubadused, millest enamik on tänagi veel aktuaalsed, ellu viia.

Tänavused kohaliku omavalitsuse volikogude valimised on 15. oktoobril ja esimesed pärast Eestis toimuvat ulatuslikku haldusreformi, mis põhjalikult muudab kohaliku elu korraldust. Esmakordselt saavad kohalikke otsustajaid valida ka noored, kel eluaastaid 16.

Keskerakonnal on uues valitsuskoalitsioonis märkimisväärseid saavutusi. Eraldasime riigieelarvest raha kooli- ja lasteaiaõpetajate palga järkjärguliseks tuntuks tõusuks. Põllumeestele otsustasime maksta ligi 20 miljoni euro ulatuses üleminekutoetusi. Märgatavalt muutsime lasterikaste perede toetussüsteemi – kolme ja enama lapsega pere saab riigilt iga kuu täiendavalt 500 euro suurust toetust. Riigieelarve vastuvõtmisel suutsime muuta mitmeid varasemaid ekslikke otsuseid. Nii tühistasime diisliaktsiisi tõusu ning jätsime ära majutusteenuste käibemaksumäära tõusu seniselt 9%-lt 14%-le.

Siinses valimisplatvormis toome välja ning rõhutame Keskerakonna eesmärgi ja lubadusi riigireformi teostamiseks, maksu- ja pensionireformi elluviimiseks. Juba järgmisest aastast kolmekordistame maksuvaba tuluosa, millest võidab suurem osa inimesi. Tahame järk-järgult üle minna õiglasematele pensionidele, kus palga suuruse kõrval väärtustatakse ka töötatud aastate hulka. Soovime, et staažiosak pensionis ei sõltuks töötasu suurusest. Meie soov on, et Tallinna eeskujul oleks ka maakonnasisene ühistransport reisijate jaoks tasuta. Suurt rõhku paneme palkade tõusule mitmetes elu- ja töövaldkondades. Kõik need ja paljud muud eesmärgid on kajastatud meie valimisplatvormis.

Hea valija, otsusta ja anna oma hääl inimesele, keda usaldada järgmisel neljal aastal enda kodukoha elu korraldama. Tule kindlasti valima, ära jäta kodukoha tulevikku ainult teiste valijate otsustada!

RIIK INIMESE JAOKS, RIIK INIMESE HEAKS!

 Eesti vajab piirkondlike erisuste tasakaalustamiseks regionaalhalduse korrastamist, riigiteenuste ühtlaselt head kättesaadavust, riigiasutuste hajutamist ning regionaalpoliitika rahastamist.

 Meie eesmärk on tasakaalus, tõhus ja avatud Eesti, kus riik on inimese jaoks ja toimib inimese heaks.

Riigireformi prioriteetideks on sisuline haldusreform, maavalitsuste reformimine ja ümberkujundamine, kodanikele kvaliteetseid teenuseid pakkuvate riigimajade loomine, riigiasutuste pealinnast välja viimine, valitsus- ja halduskorralduse uuendamine ning tegevuspõhisele eelarvestamisele üleminek.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. oluliselt vähendada bürokraatiat ja aruandlust;
2. põhjendatud ülesannete ja funktsioonide jaotust riigi keskvõimu ja kohalike omavalitsuste vahel ning nende täitmiseks vajaliku rahastuse tagamist;
3. kohalike omavalitsuste tulubaasi taastamist;
4. maakonnakeskustesse riigimajade rajamist inimestele oluliste riiklike teenuste osutamiseks;
5. tasandus- ja toetusfondi kohalike teede hoiu toetuse mahu suurendamist, sealhulgas kruusateede olukorra parandamiseks ning nende tolmuvabaks muutmiseks;
6. e-keskkonnas osutatavate avalike teenuste mahu suurendamist ja nende kvaliteedi parandamist;
7. riigihangete seaduse ajakohastamist.

KOGU EESTI PEAB ELAMA

- **Omavalitsus tõeliselt oma valitsusena on inimese jaoks lähim, mitte madalaim võim.**
- **Taastame kohalike omavalitsuste tulubaasi. Tulubaas taastatakse 2018. aastal 30 miljoni, 2019. aastal 45 miljoni ning 2020. aastal vähemalt 55 miljoni euro ulatuses.**
- **Keskerakond annab haldusreformile sisu ja tagab rahastuse.**
- **Suurendame riiklikus tasandusfondis kohalike teede hoolduseks ette nähtud vahendite mahtu ja leiame rohkem võimalusi kruusateede olukorra parandamiseks ning mustkatte alla viimiseks.**

Eesti riik on nii tugev, kui tugevad on omavalitsused. Demokraatlikult ja kodanikulähedaselt toimimiseks vajab omavalitsus laialdast poliitilist, halduslikku ja majanduslikku iseseisvust ning piisavat rahastamist seadustega pandud kohustuste täitmiseks. Need põhimõtted ja -väärtused sisalduvad Euroopa kohaliku omavalitsuse hartas, millega on ka meie riik liitunud. On vaja suurendada kohalike omavalitsuste osakaalu ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel.

Oluline on mõista, et regionaalsetest oludest tulenev sotsiaalne ebavõrdsus pidurdab ühiskonna arengut ja võib saada ohuks riigi stabiilsusele.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. Põhjamaadele omaselt suurendada kohaliku omavalitsuse rolli riigi haldamisel. Seame eesmärgiks kohalike omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamise ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel;
2. toetada ja tugevdada kohalikke omavalitsusi, nende liite ning omavalitsuste ühistegevust eesmärgiga tagada kvaliteetne avalike teenuste kättesaadavus kõigile Eesti elanikele;
3. taastada kohalike omavalitsuste tulubaas. Tulubaasi taastamise summadele lisada ühinemistoetused omavalitsustele olulisteks kohapealseteks investeeringuteks;
4. rakendada regionaalarengu toetuseks tasuta maakondlik ühistransport. Avalikel maakonnaliinidel tasuta sõidu õiguse elluviimiseks eraldame maakondlikule ühistranspordile täiendavad vahendid;

5. seadusega sätestada kohalike omavalitsuste ühisasutuste õiguslikud alused;
6. suurendada omavalitsuste regionaalse koostöö tugevdamiseks omavalitsusliitude rolli. Maavalitsuste omavalitsuslikud ülesanded anname koos rahastusega üle kohalikele omavalitsustele või nende liitudele;
7. lähtuda seisukohast, et riigi regionaalpoliitika peab toetama keskuste ja nende tõmbepiirkondade omavahelist koostoimelist arengut. Toetame kohapealseid initsiatiive ja LEADER-lähenemist piirkondade arengu edendamisel;
8. soodustada regionaalsete töökohtade loomist, välja töötada vastav programm ning toetada omavalitsuste ühisprojekte ettevõtluskeskkonna ja -piirkondade arendamisel;
9. piirkondade ühtlase arenguvõime saavutamiseks hajutada avaliku sektori töökohti riigi erinevatesse piirkondadesse;
10. luua ja arendada kutse- ja kõrghariduse omandamise võimalusi Eesti erinevates piirkondades;
11. seadustada kohalike omavalitsuste õigus ise otsustada, kuidas korraldada keskkonnahoidu tagav jäätmekäitlus;
12. otsustavalt kiirendada omavalitsuste arenguks vajaliku maa munitsipaalomandisse andmist;
13. jätkata korteriühistute toetamist riigieelarvest;
14. käivitada omavalitsustes Tallinna eeskujul korteriühistute toetusprogrammid („Hoovid korda“, „Fassaadid korda“ jm);
15. korraldada inimestele tasuta esmase õigusabi osutamist toimivate õigusapteekide kaudu;
16. leida lahendus hüljatud ja kasutuskõlbmatute hoonete probleemile.

KODANIKUÜHISKONNA KAASAMINE

 Muudame otsustusprotsessid avatumaks ja kaasavamaks, vajadusel korraldame rahvaküsitlusi.

 Rahastame kodanikuühendusi eesmärgistatumalt.

Meie eesmärgiks on kodanikuühenduste kaasamist, osalemist ja arendamist toetav poliitika. Otsustamine peab toimuma võimalikult lähimal tasemel; selleks muudame otsustusprotsessid avatumaks ja kaasavamaks, mis on kooskõlas ka euroopaliku lähimuspõhimõttega. Kogukond teab, millised on kohalikud probleemid ja millised on nende võimalikud lahendused. Kaasamine peab olema laiem ja sisulisem kaasava eelarve taolistest ettevõtmistest. Riik ja kohalik omavalitsus peavad siin olema kogukonnale, kodanikuühiskonnale partneriks, luues tegutsemiseks soodsa keskkonna (infosüsteemid, rahalised toetused, koolitusvõimalused, tegutsemiseks vajalikud ruumid) ning toetades kodanikuühendusi nende eesmärkide saavutamisel.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. edendada osalusdemokraatiat;
2. toetada kaasava eelarve põhimõtete ja printsiipide laiemat rakendamist, saadud kogemuste üldistamist ja levitamist;
3. läbipaistvat, kaasavat ja kõigile osapooltele arusaadavat ruumilist planeerimist;
4. ruumiplaneerimist tasemel, mis tagab turvalise ja tervikliku elukeskkonna;
5. avaliku ruumi jagamisel liiklemisviiside vahel eelistada autoliiklusele jalgsi liikumist, järgnevalt kergliiklusvahendi kasutamist ja ühistranspordiga liiklemist autoliiklusele;
6. toetada kodanikuühendusi neile delegeeritavate avalike teenuste osutamisel ja arendamisel;
7. toetada piirkondlike ja valdkondlike ühisorganisatsioonide, võrgustike ning ümarlaudade tööd;
8. tunnustada vabatahtlikke ja nende organisatsioone;
9. senisest enam kasutada koole ja raamatukogusid kogukonnakeskustena;
10. analüüsida Eesti Kodanikuühiskonna Arengu Kontseptsiooni toimimist ja rakendamise praktikat, kaasajastades seda koostöös kodanikuühendustega;
11. toetada kohaliku omaalgatuse programmi jätkamist.

HARITUD JA KULTUURNE RAHVAS ON JÄTKUSUUTLIK

- 👉 Tõstame järkjärguliselt kooli- ja lasteaiaõpetajate palka, et see moodustaks 120 % Eesti keskmisest palgast.
- 👉 Tagame põhikooli ja lasteaia olemasolu kodu lähedasel.
- 👉 Rahastame koole ja lasteaedu laste arenguks vajalike tugispetsialistide palkamiseks.
- 👉 Rakendame igakülgeid meetmeid koolikiusamise ärahoidmiseks.
- 👉 Tagame tasuta ja tervisliku koolilõuna kõigile õpilastele.
- 👉 Peame oluliseks kohaliku kultuurielu arengut, toetame seltside ja taidluskollektiivide tegevust.

Kvaliteetse hariduse tagamine on Keskerakonna prioriteet, sest meie inimeste võimed on Eesti kõige suurem rahvuslik rikkus. Kooli üks tähtsamaid ülesandeid ühiskondlikus plaanis on väärtuste edasikandmine ühelt põlvkonnalt teisele. Haritud inimesed tagavad Eesti rahvusvahelise konkurentsivõime.

Meie inimestel peab olema võimalus kultuurist osa saada – sõltumata regionaalsetest, sotsiaalsetest, kultuurilistest, etnilisest, vanuselistest ja muudest eripäradest. Eestis elavate rahvuste omakultuuriline taidlustegevus rikastab üldist kultuurielu ja loob positiivse fooni rahvuste omavaheliseks suhtlemiseks. Kogukondade vahelisi kontakte soodustab erinevatesse kogukondadesse kuuluvate inimeste kodanikuühenduste sisene ja vaheline koostöö.

Erksa vaimu arengut soodustab kehaline tublidus. Kohalik omavalitsus saab luua ja peab looma võimalused sportimisharrastuseks, edendama tervisliku eluviisi levikut.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. kindlustada, et riigi kõigis põhikoolides oleks võrdsed õpitingimused ja ühtne õpetamistase;
2. tagada igale soovijale gümnaasiumihariduse kättesaadavus koos vajaliku transporditoetuse ja õpilaskodu kasutamisega kooli juures;
3. kutsehariduse arendamiseks suurendada eelkutseõppe osa põhikoolis ja gümnaasiumis;

4. tagada riiklik rahastus infotehnoloogia osakaalu suurendamiseks haridusasutustes;
5. riigikaitsealaste teadmiste ja oskuste õpetamist üldhariduskoolides ja kutsehariduses;
6. võimaldada gümnaasiumis õppida valikainena autoõpetust;
7. tagada igale üldhariduskooli õpilasele huvihariduse kättesaadavus ning vähemalt ühes huvialaringis tasuta osalemine;
8. toetada kohaliku kogukonna vajadustest lähtuvat täiend- ja ümberõpet täiskasvanutele;
9. motiveerida noori õpetajaid töötama maakonnakeskustest eemal asuvates koolides;
10. toetada koolijuhtide koostööd tagamaks kõrgetasemeline haridussüsteemi juhtimine ja efektiivne ressurside kasutamine;
11. muuta hinnetele orienteeritud kehalise kasvatus tunnid terviseedendamisel põhinevateks;
12. toetada võõrkeelteõppega alustamist juba lasteaias;
13. tagada riiklikud investeeringud kohalike kultuuriobjektide korrastamiseks ja renoveerimiseks;
14. toetada kohalikku laulu- ja tantsupeoliikumist, kaasates kõiki kogukondi;
15. toetada silmapaistvate kultuuri- ja ühiskonnategelaste mälestuse jäädvustamist;
16. edendada kohalike omavalitsuste koostööd riigi ja kodanikuühendustega rahvakultuuri ja ainelise pärandkultuuri viljelemisel ja kaitsmisel;
17. rahvaraamatukogude tegevuse säilitamist, nendesse uute teavikute soetamist ja interneti lairibaühenduse toomist;
18. kaasata erainvestoreid tervislikku eluviisi ja kvaliteetset vaba aja veetmist soodustava taristu rajamisse;
19. jätkata spordiklubide rahalist toetamist;
20. uute terviseradade ja nende juurde jõulinnakute rajamist;
21. koolide spordiväljakute korrastamist;
22. rahvusvähemuste kultuuriseltside ja pühapäevakoolide toetamise jätkamist.

ETTEVÕTLIK EESTI TAGAB MEIE MAJANDUSE ARENGU

 Soodne ettevõtluskeskkond on eduka majandustegevuse ja kohaliku omavalitsuse tulubaasi kasvu aluseks.

 Riik peab kiirendama kogukondlikuks arenguks vajaliku maa üleandmist kohalikele omavalitsustele.

 Tasuta maakonnasisene ühis-transport toetab töölkäimist ja töökoha leidmist.

 Madalat ja keskmist palka saavate inimeste tulumaksu on vaja vähendada.

Töökohaotsingud sunnivad Eesti peresid lahkuma mitte ainult väikestest maakohtadest maakonnakeskustesse, vaid ka kogu riigist Tallinna või selle lähistele. Tulemuseks on kahekihiline ääremaastumine, mis tähendab mitte ainult maakondade äärte, vaid ka riigi äärealade elanikest tühjenemist. Selle suundumuse peatamiseks on tähtis vähendada ettevõtluse regionaalset arenguerinevust. On oluline teadvustada asjaolusid, mis ettevõtlust pärsvivad, ja nende kõrvaldamiseks meetmeid rakendada. Pärssivatest asjaoludest on olulised ettevõtluse struktuurile vastava kvalifikatsiooniga tööjõu nappus, infotehnoloogia taristu mittevastavus vajadustele, selgusetus, mis erialadel ja kui palju on vaja inimesi koolitada jm.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. koostöös riigiga läbi viia tulumaksureform majanduse elavdamiseks ja ebavõrdsuse vähendamiseks, tõsta kuni keskmist palka teenivate inimeste maksuvaba tulu 500 euronni kuus;
2. koostöös riigiga vähendada ettevõtte tulumaksu juriidilisele isikule makstavatelt dividendidelt seniselt 20 protsendilt 14 protsendile;
3. võimaldada töötajate tervise edendamise soodustamiseks ettevõtetel kuni 100 euro ulatuses kvartalis katta maksuvabalt töötajate tervise parandamisega seotud kulud;
4. koostöös riigiga teha suuremahulisi taristuinvesteeringuid;
5. koostöös riigiga jätkata munitsipaalrajade rajamist uute spetsialistide tööleasumise ja tööjõuturul liikumise lihtsustamiseks;
6. soodustada väiketootjate ühistegevust;
7. tunnustada ettevõtjate olulist rolli töökohtade loomisel ja kohaliku arengu tagamisel;

8. soodustada osalise tööajaga töökohtade loomist vähenenud töövõimega inimestele;
9. toetada ettevõtjaid, kes võtavad noori praktikale;
10. luua kutsehariduskeskuste juurde kompetentsikeskused aitamaks kohalikke ettevõtjaid;
11. tõhustada maapiirkondade ettevõtjate nõustamist ning arendada täiendkoolituse süsteemi;
12. kiirendada menetlustoiminguid, luues nn „ühe akna“ süsteemi;
13. vähendada omavalitsustes bürokraatiat ettevõtjatele, koostöös riigiga luua bürokraatiavaba ettevõtlusvorm väikeettevõtjatele;
14. koostöös riigiga luua igasse maakonda tööstuspargid ja ettevõtlusinkubaatorid;
15. toetada „viimase miili“ projekti – kiire internet peab jõudma iga kodu ja ettevõtjani;
16. EAS-i, PRIA, MES-i ja Kredexi teenuste mahu mitmekesistamist;
17. koostöös riigiga luua tingimused kaubalaevade Eesti lipu alla toomiseks;
18. toetada riigi ja Tallinna koostööd Tallinna Linnahalli arendamisel rahvusvaheliseks turismi- ja konverentsikeskuseks.

MAAELU VÄÄRTUSTAV EESTI

 Elamine ja ettevõtlus maal vajab riigi tuge.

 Põllumajanduse konkurentsivõime tagamiseks maksame Eesti põllumeestele üleminekutoetusi aastatel 2018 kuni 2020 maksimaalselt lubatud määras.

 Tagame metsa kui rahvusliku loodusvara jätkusuutliku majandamise ja tervikliku ökosüsteemina toimimise.

Inimesed, teenused ja töökohad peavad olema üle kogu Eesti. Igaühel peab olema võimalus (õigus) valida, kus on tema kodu ja kuidas ta soovib elada, ning meie ülesanne on luua koostöös riigi ja kohalike omavalitsustega inimestele head tingimused elamiseks, töötamiseks, liikumiseks ja vaba aja veetmiseks igas Eesti paigas.

Maaelu ja põllumajandus on riiklikult olulised valdkonnad. Riigil ja kohalikel omavalitsustel tuleb maaelu arendamist toetada, et maapiirkondades säiliks asustus, ettevõtted ja töökohad.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. soodustada põllumajandustootjate ühistegevust riiklike toetuste kaudu;
2. toidukaupade ekspordi toetava tegevuse suunamist;
3. Eesti päritolu toodetele kvaliteetoidu kuvandi saavutamist Euroopa Liidus ja mujal;
4. koostöös riigiga toetada mahemajanduse tervikprogrammi käivitamist eesmärgiga arendada mahetoodete ja -teenuste ekspordi;
5. koostöös riigiga tagada eramaade looduskaitseliste piirangute õiglane kompenseerimine maaelu arengukava raames ka väljaspool Natura alasid;
6. vältida Euroopa Liidu nõuetest karmimate siseriiklike nõuete kehtestamist põllumajanduses ja töötlevas tööstuses;
7. looduskaitseliste maade väljaostmist omanikelt;
8. toetada säästva arengu põhimõtteid, looduse bioloogilise mitmekesisuse kaitsmist ja parandamist.

MAKSUD POLE EESMÄRK, VAID VAHEND EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS

➤ **Maksud pole karistus. Maksud on vajalikud tagamaks raha ühiste vajaduste rahuldamiseks ja ühiste hüvede pakkumiseks.**

➤ **Kohalike omavalitsuste eelarvete osakaal riigieelarves peab oluliselt suurenema.**

➤ **Kohalike omavalitsuste rahalised vahendid peavad olema neile põhi-seaduse ja seadusandlusega pandud kohustustega vastavuses.**

Kohalikel omavalitsustel on riigivõimust parem arusaam oma kogukonna soovidest ja vajadustest ning oskus teha parimaid otsuseid omavalitsuse arengueesmärkide saavutamiseks. Nimetatud arenguvaru kasutamiseks on otstarbekas, et riigivõim delegeriks senisest oluliselt enam mitmete valdkondade õigusi ja kohustusi omavalitsustele. Eelnimetatust tulenevate ülesannete täitmiseks vajavad omavalitsused ulatuslikku iseseisvust oma tulude kujundamisel ja kasutamisel. Seda selleks, et omavalitsus järjest rohkem, riigivalitsuse tahtest sõltumata, oleks oma arengu kavandamisel ja omavalitsemise toimimisel iseseisvam.

Sellele peab lisanduma regionaalset omapära asjatundlikult arvestav riigieelarveline tasandusfondi eraldis. Mitmete seniste riigieelarvest tehtavate sihtotstarbeliste finantseeringute asemel ja ulatuses võiks suurendada makseid tasandusfondist.

Tõstmaks omavalitsuse huvi soodustada ettevõtlust on vaja osa piirkonna ettevõtlusest saadavatest maksudest suunata omavalitsuse eelarvesse. Kuna maksustamine on ka majandusprotsesse suunav vahend, peab omavalitsusel olema senisest rohkem vabadust kohalike maksude kehtestamiseks.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. toetada kohalikule omavalitsusele laekuva üksikisiku tulumaksu osa taastamist 12,13 protsendile;
2. kohalikele omavalitsustele tulude ühtlustamiseks eraldatavate tasandusfondi vahendite jagamisel enam arvestada omavalitsuste erisusi;

3. laiendada omavalitsuste õigust maksude kehtestamiseks ja muuta maamaks kohalikuks maksuks, mille suuruse otsustab kohalik omavalitsus;
4. taastada kohaliku maksuna müügitaks ja turismimaks. Kohalikel omavalitsustel on täna vaid kolm reaalselt kasutatavat kohalikku maksu – reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks ning parkimistasu, mis moodustavad kõigest 1% omavalitsuste eelarvelistest maksutuludest;
5. seista selle eest, et toetusfond, mis koosneb valdkondlikest toetusliikidest, võimaldaks tõsta alates 2017. aastast kooli- ja lasteaiaõpetajate töötasu;
6. maakonnakeskusi läbivate teede rekonstrueerimise rahastamist Majandusministeeriumi investeeringute kava kaudu;
7. rakendada meetmed suurendamiseks kohalike omavalitsuste huvi ettevõtluse arendamiseks ja töökohtade loomiseks. Ühe meetmena suunata osa ettevõtlusega seotud maksudest kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

HÄSTI KORRALDATUD KODULÄHEDANE HOOLEKANNE JA ARSTIABI!

 Igal Eesti inimesel peab olema võimalik olla terve ja eakana hoolitsetud.

 Keskerakond tagab pensionide kasvu samas tempos keskmise palga kasvuga.

Kõige tähtsam on meie rahva sotsiaalne turvalisus ja eluga toimetulek. See peab olema tagatud noortele ja lasterikastele peredele, eakale põlvkonnale, puuetega inimestele. Omavalitsustel koos riigiga on kohustus luua võimalused ja tingimused rahva tervise hoidmiseks ja taastamiseks. Just omavalitsus peab kaasa aitama inimeste tervist väärtustavate käitumisharjumuste kujunemisele – tervis- edendusele. Ükski laps ei tohi tunda nälga. Kõikidele õpilastele tuleb tagada tasuta koolitoit ja vähekindlustatud perede lapsi toitlustada ka koolivaheaegadel. Tervisliku koolitoiduga kujundame õiged toitumisharjumused kogu eluks.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. iga vastsündinu külastamist kodus perearsti või -õe poolt;
2. seada lapsetoetuse saamise tingimuseks, et lapsevanem on käinud lapsega vähemalt kord aastas perearsti juures lapse tervist kontrollimas;
3. peredele laste sünni-, ranitsa-, huviringides osalemise jm toetuste maksmist;
4. igasse kooli tervishoiutöötaja tagasi toomist;
5. koostöös riigiga tagada kõikidele õpilastele tasuta koolitoit;
6. jätkata peretüüpi asenduskodude rajamist lastele;
7. tõsta lasterikka pere toetust;
8. õpetada kodanikke hooletusse jäetud lapsi märkama ja nendest teatama;
9. laiendada omavalitsuste otsustusõigust sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas;
10. vajadusel sotsiaalsete töökohtade loomist;
11. kiirendada arstiabis e-tervise lahenduste rakendamist ja nende seostamist sotsiaalvaldkonnaga;
12. toetada naiste ja laste varjupaikade ning turvakeskuste tegevust;
13. puudega inimese ja puudega last kasvatava vanema õppelaenu kustutamist;
14. koostöös riigiga tõhustada ennetustööd sõltuvusainete tarbimise vähendamiseks;
15. perearstikeskuste ja sotsiaalvaldkonna koostöö tõhustamist;
16. soodustada keskmehitsiini personali (pereõed, füsioterapeudid, tervisenõustajad jne) laiemat rakendamist arstiabis, tervise edendamisel ja haiguste ennetamisel;

17. jätkata toetatud elamisega sotsiaalkorterite rajamist;
18. eelistada kodulähedast hoolekannet ja haige põetamist kodus.
19. kodulähedaste haiglate säilitamist;
20. nüüdisaegsete päevakeskuste rajamist ja arendamist;
21. jätkata üksi elavatele pensionäridele täiendava toetuse maksmist;
22. tagada liikumispuudega inimestele transport kooli ja tööle;
23. jätkata puuetega inimeste ja eakate toetuste maksmist (jõulutoetus, ravimite kulu osaline kompenseerimine jm);
24. mitmekordistada rahalist toetust perele, kes kodus raske puudega pereliiget hooldab;
25. taastada vähemalt 250 euro suurune matusetoetus;
26. täita sisuga eakate soov olla jõukohaselt ühiskonnaellu kaasatud (näiteks lapsi õppetöös aidades, huviringe juhendades, abivajajaile tugiisikuks olles jm).

NOORTE PÕLVKOND KUJUNDAB KODUKOHA TULEVIKU

 Iga laps vajab turvalist ja mitmekülgset tegevust võimaldavat kodukohta.

 Kaasame noorte-organisatsioonide esindajad omavalitsuse juhtimisse.

 Peame oluliseks huvihariduse kättesaadavuse tagamist kõigile noortele, võimaldades tasuta osalemist vähemalt ühes huvialaringis.

 Loomme võimaluse keskhariduse omandamise kõrval läbida B-kategooria sõidukijuhi tasuta koolitus.

Ühiskond peab looma võimalused noore isiksuse igakülgseks arenguks. Noorte vajaduste ja probleemidega tuleb arvestada kõigi eluvaldkondade arengudokumentide koostamisel. Noori puudutavad otsused peavad põhinema tõesel infol ja statistikal. Väga oluliseks ülesandeks on leida ja rakendada meetmed vähendamaks nende noorte hulka, kes ei õpi ega tööta. Abiks selles on Euroopa Liidu Nõukogu soovitusel lähtuv noortegarantii, mille eesmärgiks on tagada kuni 25-aastastele teenused, mis aitavad noored tagasi kooli või sobivale töökohale.

Keskerakond peab vajalikuks:

1. toetada noortega tegelevaid spordiklubisid ja -koole ning koolivälisest huvitegevusest korraldavaid organisatsioone;
2. luua võimalused mitmekesiseks huvitegevuseks ka erivajadustega noortele;
3. noorte ujumisoskuse parandamiseks tõsta ujumise algõpetuse taset;
4. laste mänguväljakute, liiklusõppelinnakute ja seiklusradade olemasolu kodukohta läheduses;
5. edendada noorte tervisekäitumist, tõhustada sõltuvusainete tarbimise vastast selgitustööd ning rakendada meetmed nende tarbimise piiramiseks;
6. keelata alla 16-aastastele noortele energijookide müümine;
7. toetada õpilasmaleva ja noortelaagrite tegevust noorte töökasvatamisel ja harival vaba aja sisustamisel;
8. noorte karjäärinõustamist ja ettevõtlusõpet;
9. noorte volikogude loomist, noorte kaasamist omavalitsuste volikogude komisjonidesse;
10. anda õigus kandideerida omavalitsuse volikogusse isikul, kelle vanus vähemalt 16 aastat.

KOKKUVÕTE

Keskerakonna eesmärk on inimeste heaolu ja selleks oluliste investeeringute tegemine ning riigi julgeoleku tugevdamine.

Meie juhitaval valitsusel on neli suurt eesmärki: kasvatada Eesti rahvaarvu, suurendada ühiskondlikku heaolu ja sidusust, viia Eesti välja majandusseisakust ning hoida ja tugevdada Eesti julgeolekut.

Valitsuses oleme koos oma heade partneritega pingutanud, et teha Eesti jaoks mitmeid olulisi otsuseid, mis on aastate jooksul tegemata jäänud. Oleme juba kokku leppinud viis Eesti jaoks olulist reformi:

- tulumaksureform inimeste sissetulekute tõstmiseks;
- pensionireform inimestele väärrika pensionipõlve tagamiseks;
- omavalitsusreform piirkondliku tasakaalus arengu tagamiseks;
- põllumajandustoetuste reform maaelu elavdamiseks;
- tervishoiureform kättesaadava ja kvaliteetse arstiabi tagamiseks.

Olulise panuse sellesse annab maksuvaba tulu reform. Järgmise aasta alguses tõstame tulumaksuvaba miinimumi 500-le eurole. See otsus jätab kahele kolmandikule töötajatest iga kuu 64 eurot rohkem kätte, mis võimaldab kuni 1200 eurot kuus teenivale inimesele aastas 768 eurot lisatulu. Sellest reformist võidab koguni kolmveerand meie töötajatest. Maksuvaba tulu reform vähendab sissetulekute ebavõrdsust.

Teine märgiline otsus on tervishoiureformi elluviimine, et tagada inimestele jätkusuutlik ja kättesaadav arstiabi. Suuname järgmise nelja aasta jooksul tervishoidu kokku 215 miljonit eurot lisaraha.

Meile on oluline, et tervishoiusüsteem oleks tõhusam ja sinna paigutatud raha saaks hästi kasutatud.

Keskerakond toetab valitsuskoalitsiooni rakendatavaid maksumuudatusi, mis propageerivad tervet eluviisi, muutes pahede tarbimist inimeste jaoks kallimaks. Ühiskonna sidususe suurendamiseks peame väga oluliseks pensionireformi, mis tagab inimestele väärrika pensionipõlve ning kaitseb vanaduspõlves vaesuse eest. Riigi eelarvestrateegias on maaelu, põllumajandus ja toiduainetetööstus väga oluline tegevusvaldkond, mille toetamine ja areng on valitsuse üks prioriteet. Seda ilmestab valitsuse otsus maksta põllumeestele üleminekutoetusi maksimaalse lubatud määra ulatuses kuni 2020. aastani.

Valdade liitumine on kohaliku elu edasiviimiseks vajalik. Omavalitsusreformi eesmärk ja sisu on parandada Eesti inimeste elukeskkonda ning tõsta kohalike omavalitsuste võimekust.

Vastu võetud
Eesti Keskerakonna volikogu
XI koosseisu III istungil
Tallinn, 17. juunil 2017. a.

Teised
lubavad, **MEIE**
TEEME!

